

Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság

Bf.II.51/2025/5. szám

A Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Győrött, 2025. október 16. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

v é g z é s t:

Az emberölés büntette miatt Terhelt1 ellen indult büntetőügyben a Győri Törvényszék 2025. április 2. napján kihirdetett, B.271/2024/19. számú ítéletét *helybenhagyja azzal*, hogy a bűncselekmény megnevezése helyesen emberölés büntette (Btk. 160. § (1) bekezdés, (2) bekezdés d) pont).

A kiszabott szabadságvesztésbe beszámítja a vádlott által az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésétől a mai napig letartóztatásban töltött időt.

I n d o k o l á s

[1] A Győri Törvényszék a 2025. január 22. napjától március 24. napjáig tartó nyilvános folytatólagos tárgyalássorozat alapján meghozott és 2025. április 2. napján kihirdetett, B.271/2024/19. számú ítéletével Terhelt1 vádlott bűnösségét a Btk. 160. § (1) bekezdésébe ütköző, a (2) bekezdés d) pontja szerint minősülő különös kegyetlenséggel elkövetett emberölés büntetében állapította meg, ezért őt 12 évi fegyházbüntetésre és 10 évi közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy a vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható. Rendelkezett az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról, a lefoglalt bűnjelek további sorsáról, valamint a büntetőeljárás során felmerült bűnügyi költség vádlott általi viseléséről.

[2] A fenti határozattal szemben az ügyész jelentett be fellebbezést a vádlott terhére súlyosításért, hosszabb tartamú szabadságvesztés büntetés kiszabása érdekében, Terhelt1 vádlott és védője tudomásul vették az elsőfokú bíróság döntését.

[3] A Győri Fellebbviteli Főügyészség a BF.119/2025/2-I. számú átiratában a súlyosítás végett bejelentett fellebbezést helyes indokainál fogva fenntartva arra mutatott rá, hogy a felülbírálat terjedelme a Be. 590. § (3) bekezdés alapján korlátozott, a tényállás a Be. 591. § (2) bekezdés a) pont alapján rögzült. Álláspontja szerint a tényállásból a vádlott bűnösségére vont következtetés helyes, és megfelelő a bűncselekmény minősítése is. Az elsőfokú bíróság a bünteteskiszabási körülményeket megfelelően feltárta, azonban túlzottan enyhe szabadságvesztés büntetést szabott ki a vádlottal szemben. A vádlott által használt eszköz jellege, a sérülések nagy száma a bűncselekmény nagyobb mértékű társadalomra veszélyességére utal. A főügyészség szerint a legsúlyosabb élet elleni bűncselekményt megvalósító vádlottal szemben a cselekmény negatív társadalmi megítélését is tükröznie kell, több évtizede fennálló érzelmi konfliktus megoldása nem lehet egy ember életének a kioltása.

A rendszeres alkoholfogyasztáshoz kapcsolódó ittas állapotban történő elkövetés nagymértékben emeli a terhelt személyében rejlő társadalomra veszélyességet. Minezekre figyelemmel a feltételes szabadságra bocsátásra vonatkozó rendelkezések kiegészítését, valamint a szabadságvesztés tartamának a súlyosítását, egyebekben az ítélet helybenhagyását indítványozta.

[4] A nyilvános ülésen megtartott perbeszédében a fellebbviteli főügyészség képviselője a fellebbezése írásbeli indokolásában rögzítetteket fenntartva a kiszabott büntetés enyhe voltát hangsúlyozta. Az elkövetéshez használt 27,6 cm pengehosszúságú késsel a vádlott 16 alkalommal szúrta meg a sértettet, abból 8 szúrás áthatolt a mellhártyán és nyitotta meg valamelyik mellkasfelet, vagyis a vádlott biztosra ment az elkövetéskor. Azt is kiemelte, hogy a vádlott beszámítási képessége ugyan korlátozott, azonban hányatott gyermekkor esetében sem lehet egy konfliktusnak az emberi élet kioltása a megoldás. Az ittas állapotban elkövetés ugyancsak tükrözi a cselekmény és a vádlott személyében rejlő társadalomra veszélyességet, ugyanakkor a kiszabott büntetés jelentősen elmarad az irányadó 15 éves középértéktől, ezért továbbra is a kiszabott szabadságvesztés súlyosítását indítványozta.

[5] Terhelt1 vádlott védője a perbeszédében a védence javára szóló enyhítő körülményekre mutatott rá, így a vádlott hányatott gyermekkorára, a sértetti közrehatásra, a büntetlen előéletre, a vádlott hatóságokkal történt együttműködő magatartására, a minden háritástól mentes beismerő vallomására és megbánására. Álláspontja szerint figyelemmel kell lenni a sértetti közrehatásra, amely egy érzelemsivár lakókörnyezetet eredményezett, és fokozta a védence elkeseredettségét. A vádlott az eljárás során mindvégig tisztelettel beszélt a sértettől annak ellenére, hogy ő egész élete során negatív jelzőkkel illette a vádlottat. A fellebbviteli főügyészség súlyosítást célzó fellebbezésére akként reagált, hogy legalább 5 tanú adott hangot annak, hogy Terhelt1 vádlottra nem jellemző a rendszeres alkoholfogyasztás, azt sokkal inkább az alkalmosság jellemezte, ezért iratellenesnek tartja a főügyészség rendszerességre vonatkozó megállapítását. A védő szerint a törvényszék szigorúan járt el akkor, amikor nem alkalmazta a Btk. 82. § (1) bekezdésben foglaltakat, illetve nem élt a vádlott korlátozott beszámítási képessége ellenére a korlátlan enyhítés lehetőségével, és így a védenccével szemben középérték körüli büntetést szabott ki, ezért a védő az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta.

[6] Terhelt1 vádlott az utolsó szó jogán tett nyilatkozatában megbánásának adott hangot, akként nyilatkozott, nem tud magyarázatot adni tettére, ha tehetné, visszafordítaná a történeteket.

[7] Az ítéltábla a súlyosítást célzó ügyészi fellebbezést nem találta alaposnak.

[8] A másodfokú felülbírálat során az ítéltábla az 583. § (3) bekezdés a) pontjában, az 590. § (3) és (5) bekezdéseiben, az 591. § (2) bekezdésében foglaltak szerint korlátozott felülbírálatot folytatott le.

[9] Korlátozott felülbírálat esetén az ügydöntő határozat megalapozottsága nem vizsgálható a jogorvoslati eljárásban, és a felülbírálatot nem is lehet teljes körűvé tenni, hiszen a történeti tényállást illetően első fokon nyugvópontra jutott a döntés. Mindez összefüggésben van a Be. 163. § (4) bekezdésében rögzített azon szabállyal, hogy a nem vitatott tényekkel kapcsolatban

mellőzhető a további bizonyítás. Az elsőfokú bíróságnak ilyenkor lényegesen egyszerűbb az ügydöntő határozatát indokolnia, hiszen elhagyható azon bizonyítékoknak a megjelölése, amelyekre a döntését alapozta, továbbá elhagyható annak indokolása is, hogy milyen bizonyítékokat és miért fogadott vagy miért nem fogadott el. (Be. 562. §) A másodfokú bíróság felülbírálat a korlátozott fellebbezés terjedelméhez igazodik, ha egyetlen fellebbezés sem a tényállás megalapozottságát, a bűnösséggel kapcsolatos rendelkezést vagy az eljárási szabályok megtartását kifogásolja, hanem a fellebbezést kizárólag a Be. 583. § (3) bekezdésében meghatározott szűkített tartalommal jelentették be a jogosultak.

[10] A fellebbezéssel érintett vádlottra nézve korlátozott fellebbezés esetén is köteles a másodfokú bíróság minden esetben vizsgálni a Be. 590. § (5) bekezdésében felsoroltakat. A korlátozott felülbírálat esetén is köteles tehát vizsgálni az abszolút eljárási szabálysértéseket, amelyek az ítélet hatályon kívül helyezése mellett az eljárás megszüntetését vagy az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását eredményezik (Be. 607-608. §), illetve a korlátozott felülbírálat során kizárólag olyan relatív eljárási szabálysértés vizsgálata kerülhet szóba, amit a jogorvoslatok nem kifogásoltak, hiszen ellenkező esetben a felülbírálat teljes körű lenne. Éppen ezért hivatalból kizárólag olyan eljárási hibák vezethetnek hatályon kívül helyezéshez, amelyek az eljárás egészének hibáját eredményezik, és nem szűkül le egy bizonyítási eszközre (mint például egy tanú helytelen figyelmeztetésére), azaz nem vezethet a tényállás megalapozottságának vizsgálatához. Az elsőfokú bíróságnak nem is kellett ezekről a kérdésekről indokolásában számot adnia. Kizárólag olyan relatív hibák értelmezhetőek így ebben a körben, amelyek a tényállás megalapozottságát nem érintik.

[11] Mindezek előrebecsátását követően a felülbírálat eredményeként rögzíthető, hogy az elsőfokú bíróság hatályon kívül helyezést megalapozó eljárási hibát, illetőleg mulasztást nem vétett, okszerűen foglalt állást Terheltl vádlott büntetőjogi felelőssége tárgyában, és a megállapított tényállásból a törvényszék okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére.

[12] A vádlott által megvalósított bűncselekmény jogi minősítése is törvényes, az ahhoz fűzött jogi indokolás is teljes. Ugyan a törvényszék által alkalmazott bűncselekményi megnevezés lényegi hibát nem tartalmaz, azonban az ítéltábla a 61. BK véleményben rögzítetteknek megfelelően azt pontosította, hiszen ahogyan arra a törvényszék is helytállóan rámutatott, a bűncselekményt a bíróság ügydöntő határozatának rendelkező részében a Btk. Különös Része szerinti alcímével kell megnevezni. A bűncselekmény megnevezése mellett a rendelkező részben – a Be. 561. § (2) bekezdés c) pontjának megfelelően – a Btk. Általános Részének rendelkezésein alapuló egyes szöveges kiegészítéseket kell feltüntetni, ekként meg kell jelölni, hogy a bűncselekmény büntett vagy vétség, illetve – amennyiben az adott bűncselekmény szándékosan is elkövethető – a gondatlan alakzatot, továbbá utalni kell a többrendbeli vagy a folytatólagos elkövetésére, valamint az elkövetői és az elkövetési alakzatra. A BK vélemény 3. a) alapján a szöveges minősítés után – zárójelek közé foglalva – fel kell tüntetni, hogy a bűncselekmény a Btk. Különös Része szerint hogyan minősül, azaz itt kell megjelölni azokat a rendelkezéseket, amelyek az elkövető által megvalósított törvényi tényállást (diszpozíciót) és az ennek megfelelően irányadó büntetési tételt meghatározzák. A bűncselekmény törvényi megnevezésétől való eltérést jelen esetben sem nyelvhelyességi, sem stílári ok nem indokolta, ezért az ítéltábla a 61. BK véleményben foglaltaknak megfelelően a bűncselekmény megnevezését a rendelkező részben foglaltak szerint pontosította.

[13] A büntetés kiszabása során a törvényszék teljeskörűen feltárta és számba vette a terhelt javára és terhére értékelhető körülményeket, melyek mérlegelésével a középértéktől a vádlott javára eltérve, a törvényi minimumhoz közelítő tartamban határozta meg a szabadságvesztés tartamát.

[14] A büntetés kiszabásakor a bíróságnak figyelemmel kell lennie a tettarányosság, a fokozatosság, és a kellő egyéniesítés követelményeire, valamint a társadalomra veszélyesség fokára mind a cselekmény, mind az elkövető tekintetében, illetve a konkrét cselekmény tárgyi súlyára.

[15] A másodfokú bíróság álláspontja szerint a törvényszék valamennyi, a védelem által is hivatkozott enyhítő körülményt értékelt, ugyanakkor kiemelés érdemel, hogy nem a sértetti közrehatás értékelhető enyhítő körülményként, hiszen a bűncselekmény elkövetésében a sértettnek semmiféle szerepe nem volt. Jelen esetben azt kell kiemelten figyelembe venni, hogy a sértett és a vádlott között hosszú éveken-évtizedeken keresztül elnehezült viszony volt, mely az apa nevelési kötelezettsége súlyos megszegésére volt visszavezethető, az verbális bántalmazó magatartásban is megnyilvánult a sértett részéről. Ezen körülménynek nagyon komoly enyhítő szerepe volt az adott ügyben, ahogyan azt is nyomatékosabban értékelni kellett, hogy a vádlott kóros személyiségzavara enyhe-közepes fokban korlátozta cselekményében. A fellebbviteli főügyészség által hivatkozott elkövetési mód már értékelést nyert a bűncselekmény különös kegyetlenséggel történt minősítésekor, éppen ezen okból került sor a minősített emberölés megállapítására. A vádlott ugyan büntetlen előéletű, azonban a terhére rótt bűncselekmény jellege és kiemelt tárgyi súlya okán szükséges is indokolt volt hosszabb tartamú szabadságvesztést alkalmazni vele szemben. Mindezek alapján az ítéltábla szerint a büntetés kiszabási körülmények megfelelő mérlegelésével került sor a szabadságvesztés tartamának meghatározására, a 15 év középértékhez képest meghatározott 12 év szabadságvesztés arányos büntetésként értékelhető, ettől súlyosabb büntetés kiszabására az enyhítő körülmények jellegére figyelemmel az ügyészi fellebbezés ellenére nem látott törvényes indokot az ítéltábla.

[16] Az elsőfokú bíróság által megállapított tartam megfelelően igazodik a vádlott társadalomra veszélyességéhez, valamint alkalmas a generális és speciális prevenciók célok megvalósításához is. Helyesen állapította meg a törvényszék azt is, hogy a vádlott méltatlanná vált a közügyekben való részvételre.

[17] A másodfokú bíróság a Be. 590. § (3) bekezdése szerinti korlátozott felülbírálat során, a Be. 590. § (7) bekezdése alapján vizsgálta az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező járulékos kérdésekben hozott rendelkezések helyességét is, melyekről az ítéltábla megállapította, hogy azok megfelelnek a törvényi rendelkezéseknek, abban annyi kiegészítést eszközöl csupán a másodfokú bíróság, hogy a feltételes szabadságra bocsátás kedvezményéből történő kizárás a Btk. 38. § (5) bekezdés b) pontján is alapul, ahogyan arra a fellebbviteli főügyészség is helytállóan rámutatott.

[18] A fentiekben kifejtettek alapján a Győri Ítéltábla a Győri Törvényszék B.271/2024/19. számú ítéletét a Be. 599. § (1) bekezdés szerinti nyilvános ülésen a Be. 605. § (1) bekezdése alapján – a bűncselekmény megnevezése pontosításával – helybenhagyta.

[19] Az ítéltábla a vádlott által az elsőfokú ügydöntő határozat kihirdetésétől a másodfokú határozathozatal napjáig letartóztatásban töltött idő vele szemben kiszabott szabadságvesztés büntetésbe történő beszámításáról a Btk. 92. § (1) és (2) bekezdéseiben foglaltak szerint rendelkezett.

Győr, 2025. október 16.

Dr. Zólyomi Csilla s.k.

Dr. Papp Krisztina s.k.

Dr. Németh Balázs s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

Záradék:

Ezzel a végzéssel a Győri Törvényszék 2025. április 2. napján kihirdetett, B.271/2024/19. számú ítélete a mai napon jogerőre emelkedett.

Győr, 2025. október 16.

Dr. Zólyomi Csilla s.k.

a tanács elnöke